

1. Soluția ecuației $\sqrt{2}\sin x = 1$, unde $x \in [0, \frac{\pi}{2}]$ este: **(6 pct.)**

a) $\frac{\pi}{6}$; b) $\frac{\pi}{4}$; c) 0; d) $\frac{\pi}{2}$; e) $\frac{\pi}{8}$; f) $\frac{\pi}{3}$.

Soluție. Ecuația se rescrie $\sin x = \frac{\sqrt{2}}{2}$. Unica soluție a acestei ecuații din intervalul $[0, \frac{\pi}{2}]$ (cadrantul I) se obține aplicând funcția bijectivă $\arcsin : [0, 1] \rightarrow [0, \frac{\pi}{2}]$. Obținem $x = \arcsin \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{\pi}{4}$. **(b)**

Altfel. Mulțimea soluțiilor ecuației $\sin x = \frac{\sqrt{2}}{2}$ este $\{k\pi + (-1)^k \arcsin \frac{\sqrt{2}}{2} \mid k \in \mathbb{Z}\} = \{k\pi + (-1)^k \frac{\pi}{4} \mid k \in \mathbb{Z}\}$. Singura soluție din intervalul $[0, \frac{\pi}{2}]$ se obține pentru $k = 0$, anume $x = \frac{\pi}{4}$.

2. Fie triunghiul ascuțitunghic ABC cu aria $3\sqrt{2}$, $AB = 3$ și $AC = 4$. Atunci măsura unghiului \hat{A} este: **(6 pct.)**

a) 30° ; b) 90° ; c) 75° ; d) 45° ; e) 120° ; f) 60° .

Soluție. Folosind formula ariei $\mathcal{A}_{\Delta ABC} = \frac{AB \cdot AC \cdot \sin \hat{A}}{2}$, rezultă $3\sqrt{2} = \frac{3 \cdot 4 \cdot \sin \hat{A}}{2} \Leftrightarrow \sin \hat{A} = \frac{\sqrt{2}}{2}$. Triunghiul ABC fiind ascuțitunghic, rezultă că unghiul \hat{A} este ascuțit, deci $\hat{A} = 45^\circ$. **(d)**

3. Știind că $2 \cos x = 1$, să se calculeze $\sin^2 x$. **(6 pct.)**

a) $\frac{1}{5}$; b) $\frac{1}{2}$; c) $\frac{2}{3}$; d) $\frac{3}{4}$; e) 1; f) 0.

Soluție. Egalitatea se rescrie $\cos x = \frac{1}{2}$. Folosind formula trigonometrică fundamentală $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$, rezultă $\sin^2 x = 1 - \cos^2 x = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$. **(d)**

Altfel. Ecuația $\cos x = \frac{1}{2}$ are mulțimea de soluții $\{2k\pi \pm \arccos \frac{1}{2} \mid k \in \mathbb{Z}\} = \{2k\pi \pm \frac{\pi}{3} \mid k \in \mathbb{Z}\}$, deci folosind periodicitatea de perioadă 2π și imparitatea funcției \sin , rezultă $\sin(2k\pi \pm \frac{\pi}{3}) = \pm \sin \frac{\pi}{3} = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$. Atunci $\sin^2 x = (\pm \frac{\sqrt{3}}{2})^2 = \frac{3}{4}$.

4. Ecuația dreptei care trece prin punctele $M(1, 5)$ și $N(2, 1)$ este: **(6 pct.)**

a) $x + 2y = 3$; b) $4x - 3y = 1$; c) $4x + 3y = 0$; d) $4x + y = 9$; e) $x - y = 1$; f) $x + y = 5$.

Soluție. Aplicând formula ecuației dreptei MN care trece prin două puncte M și N distincte, rezultă:

$$\frac{x - x_N}{x_M - x_N} = \frac{y - y_N}{y_M - y_N} \Leftrightarrow \frac{x - 2}{1 - 2} = \frac{y - 1}{5 - 1} \Leftrightarrow \frac{x - 2}{-1} = \frac{y - 1}{4},$$

deci ecuația dreptei MN este $4x + y = 9$. **(d)**

Altfel. Ecuația dreptei este de forma $ax + by + c = 0$, unde $a, b, c \in \mathbb{R}$ iar a, b nu sunt simultan nule. Punând condiția ca punctele M și N să satisfacă ecuația dreptei, obținem sistemul de ecuații:
$$\begin{cases} a + 5b + c = 0 \\ 2a + b + c = 0. \end{cases}$$

Acesta este un sistem liniar omogen de rang 2, compatibil nedeterminat. Notând $c = t$, rezolvăm sistemul în raport cu a și b . Obținem familia de soluții ale sistemului, $\{(a, b, c) = (-\frac{4t}{9}, -\frac{t}{9}, t) \mid t \in \mathbb{R}\}$, unde impunem condiția $t \neq 0$. Soluțiile nenule produc aceeași dreaptă și alegând $t = -9$ rezultă $a = 4, b = 1, c = -9$, deci ecuația dreptei căutată este $4x + 5 - 9 = 0$, care se rescrie $4x + 5 = 9$.

5. Aria triunghiului ABC , unde $A(4, 6)$, $B(10, 6)$, $C(10, 0)$ este: **(6 pct.)**

a) 18; b) 11; c) 8; d) 7; e) 10; f) 12.

Soluție. Folosim formula $\mathcal{A}_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} \left| \begin{vmatrix} x_A & y_A & 1 \\ x_B & y_B & 1 \\ x_C & y_C & 1 \end{vmatrix} \right|$ și obținem $\mathcal{A}_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} \left| \begin{vmatrix} 4 & 6 & 1 \\ 10 & 6 & 1 \\ 10 & 0 & 1 \end{vmatrix} \right| = \frac{1}{2} \cdot |-36| = 18$. **(a)**

Altfel. Reprezentând punctele A, B, C relativ la sistemul de coordonate xOy din plan, se observă că triunghiul ABC reprezintă jumătate dintr-un pătrat de latură 6, deci aria sa este jumătate din aria $6^2 = 36$ a pătratului. Rezultă $\mathcal{A}_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} \cdot 36 = 18$.

6. Valoarea sumei $\sin^2 \frac{\pi}{2} + \operatorname{tg}^2 \frac{\pi}{4}$ este: **(6 pct.)**

a) 3; b) 0; c) 1; d) $\frac{3}{4}$; e) 2; f) $\frac{1}{2}$.

Soluție. Deoarece $\sin \frac{\pi}{2} = 1$ și $\operatorname{tg} \frac{\pi}{4} = 1$, rezultă suma căutată, $\sin^2 \frac{\pi}{2} + \operatorname{tg}^2 \frac{\pi}{4} = 1^2 + 1^2 = 2$. **(e)**

7. Se dau vectorii $\bar{u} = \bar{i} + \bar{j}$, $\bar{v} = 3\bar{i} - \bar{j}$, $\bar{w} = \bar{j}$. Atunci vectorul $2\bar{u} - \bar{v} + \bar{w}$ este: **(6 pct.)**

a) $-\bar{i} + \bar{j}$; b) $-\bar{i} + 4\bar{j}$; c) $2\bar{i}$; d) $3\bar{j}$; e) \bar{j} ; f) \bar{i} .

Soluție. Desfăcând parantezele și grupând coeficienții vectorilor \bar{i} și \bar{j} , obținem $2\bar{u} - \bar{v} + \bar{w} = 2(\bar{i} + \bar{j}) - (3\bar{i} - \bar{j}) + \bar{j} = -\bar{i} + 4\bar{j}$. **(B)**

8. Suma soluțiilor ecuației $\sin x + \cos x = 1$, $x \in [0, 2\pi]$ este: **(6 pct.)**

a) $\frac{3\pi}{2}$; b) $\frac{5\pi}{3}$; c) 4π ; d) $\frac{5\pi}{2}$; e) 7π ; f) 3π .

Soluție. Ridicând ecuația la pătrat și folosind formula trigonometrică fundamentală $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$, ecuația devine $2 \sin x \cos x = 0$, deci $x \in \{k\frac{\pi}{2} \mid k \in \mathbb{Z}\}$. Dar singurele soluții care satisfac ecuația inițială sunt $x \in \{2k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\} \cup \{2k\pi + \frac{\pi}{2} \mid k \in \mathbb{Z}\}$. Dintre acestea, în intervalul $[0, 2\pi]$ din enunț se află doar soluțiile $\{0, \frac{\pi}{2}, 2\pi\}$, a căror sumă este $0 + \frac{\pi}{2} + 2\pi = \frac{5\pi}{2}$. **(D)**

Altfel. După ridicarea ecuației la pătrat, folosind formula $2 \sin x \cos x = \sin 2x$, obținem $\sin 2x = 0 \Leftrightarrow 2x \in \{k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\} \Leftrightarrow x \in \{k\frac{\pi}{2} \mid k \in \mathbb{Z}\}$. Singurele soluții care satisfac ecuația inițială sunt $x \in \{2k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\} \cup \{2k\pi + \frac{\pi}{2} \mid k \in \mathbb{Z}\}$. Dintre acestea, în intervalul dat se află doar soluțiile $\{0, \frac{\pi}{2}, 2\pi\}$, a căror sumă este $0 + \frac{\pi}{2} + 2\pi = \frac{5\pi}{2}$. **(D)**

Altfel. Notând $a = \sin x$, $b = \cos x$ și ținând cont de formula trigonometrică fundamentală $\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \Leftrightarrow a^2 + b^2 = 1$, obținem sistemul $\begin{cases} a + b = 1 \\ a^2 + b^2 = 1 \end{cases}$, care are soluțiile $(a, b) \in \{(1, 0), (0, 1)\}$. Deci, ținând cont de condițiile impuse asupra lui x , rezultă (i) $\sin x = 1, \cos x = 0$, de unde $x = \frac{\pi}{2}$, sau (ii) $\sin x = 0, \cos x = 1$, de unde $x \in \{0, 2\pi\}$. Suma celor trei valori obținute pentru x este deci $\frac{\pi}{2} + 0 + 2\pi = \frac{5\pi}{2}$.

Altfel. Împărțim ecuația, care este de forma $a \sin x + b \cos x = c$, prin $\sqrt{a^2 + b^2} = \sqrt{1^2 + 1^2} = \sqrt{2}$. Deoarece $\frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2} = \sin \frac{\pi}{4} = \cos \frac{\pi}{4}$, ecuația se rescrie

$$\cos \frac{\pi}{4} \sin x + \sin \frac{\pi}{4} \cos x = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \sin(x + \frac{\pi}{4}) = \sin \frac{\pi}{4}.$$

Prin urmare, rezultă $x + \frac{\pi}{4} \in \{k\pi + (-1)^k \cdot \frac{\pi}{4} \mid k \in \mathbb{Z}\} \Leftrightarrow x \in \{k\pi + ((-1)^k - 1) \cdot \frac{\pi}{4} \mid k \in \mathbb{Z}\}$. Pentru $k = 2m$ par, obținem $x \in \{2m\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$, iar pentru $k = 2m + 1$ impar, rezultă $x \in \{(2m + 1)\pi - \frac{\pi}{2} \mid k \in \mathbb{Z}\} = \{2m\pi + \frac{\pi}{2} \mid k \in \mathbb{Z}\}$. Impunând condiția $x \in [0, 2\pi]$, rămân soluțiile admisibile $\{0, 2\pi\}$, respectiv $\{\frac{\pi}{2}\}$. Suma acestora este $0 + 2\pi + \frac{\pi}{2} = \frac{5\pi}{2}$.

Altfel. Se observă că valorile $\frac{x}{2} \in \{(2k + 1)\frac{\pi}{2} \mid k \in \mathbb{Z}\}$ pentru care $\operatorname{tg} \frac{x}{2}$ nu are sens nu conduc la soluții ale ecuației, deoarece pentru aceste valori ecuația devine $0 - 1 = 1$, fals. Căutăm în continuare soluții pentru care expresia $\operatorname{tg} \frac{x}{2}$ are sens. Folosind formulele $\sin x = \frac{2t}{1+t^2}$, $\cos x = \frac{1-t^2}{1+t^2}$, unde $t = \operatorname{tg} \frac{x}{2}$, ecuația devine

$$\frac{2t}{1+t^2} + \frac{1-t^2}{1+t^2} = 1 \Leftrightarrow 1 + 2t - t^2 = 1 + t^2 \Leftrightarrow 2t(t - 1) = 0.$$

Avem deci două cazuri: fie

$$t = 0 \Leftrightarrow \operatorname{tg} \frac{x}{2} = 0 \Leftrightarrow \frac{x}{2} \in \{k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\} \Leftrightarrow x \in \{2k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\},$$

ori

$$t = 1 \Leftrightarrow \operatorname{tg} \frac{x}{2} = 1 \Leftrightarrow \frac{x}{2} \in \{k\pi + \frac{\pi}{4} \mid k \in \mathbb{Z}\} \Leftrightarrow x \in \{2k\pi + \frac{\pi}{2} \mid k \in \mathbb{Z}\}.$$

Dar dintre aceste soluții, cele care satisfac condiția $x \in [0, 2\pi]$ sunt $\{0, 2\pi\}$ și respectiv $x = \frac{\pi}{2}$. Suma celor trei valori admisibile este deci $0 + 2\pi + \frac{\pi}{2} = \frac{5\pi}{2}$.

9. Să se determine valoarea parametrului $m \in \mathbb{R}$, pentru care punctul $P(1, 1)$ aparține dreptei de ecuație $mx + y = 2$. **(6 pct.)**

a) 2; b) -2; c) 0; d) -1; e) 1; f) 3.

Soluție. Coordonatele punctului trebuie să satisfacă ecuația dreptei. Înlocuind $x = 1$ și $y = 1$ în ecuație, obținem $m \cdot 1 + 1 = 2 \Leftrightarrow m = 1$. **(E)**

10. Catetele unui triunghi dreptunghic au lungimile 6 respectiv 8. Atunci raza cercului circumscris triunghiului este: **(6 pct.)**

a) 7; b) 2; c) 4; d) 3; e) $\frac{1}{2}$; f) 5.

Soluție. Raza cerută este jumătate din ipotenuză. Din teorema lui Pitagora, lungimea ipotenuzei este $\sqrt{6^2 + 8^2} = \sqrt{36 + 64} = 10$; deci raza căutată este $\frac{10}{2} = 5$. **(f)**

Altfel. Triunghiul fiind dreptunghic, din teorema lui Pitagora, lungimea ipotenuzei este $c = \sqrt{6^2 + 8^2} = \sqrt{36 + 64} = 10$. Aria triunghiului este semiprodusul catetelor, $S = \frac{6 \cdot 8}{2} = 24$, iar raza căutată este $R = \frac{abc}{4S} = \frac{6 \cdot 8 \cdot 10}{4 \cdot 24} = 5$.

11. Fie M punctul de intersecție al dreptelor $d_1 : x + y - 2 = 0$ și $d_2 : 2x + y - 3 = 0$. Atunci distanța de la M la dreapta $d_3 : x + y = 0$ este: **(6 pct.)**

a) $\sqrt{2}$; b) $2\sqrt{2}$; c) 1; d) 2; e) 0; f) $\frac{1}{\sqrt{2}}$.

Soluție. Deoarece M aparține ambelor drepte, coordonatele sale (x, y) satisfac ambele ecuații, deci reprezintă soluția sistemului liniar $\begin{cases} x + y - 2 = 0 \\ 2x + y - 3 = 0 \end{cases}$, adică $x = y = 1$. Distanța de la punctul $M(1, 1)$ la dreapta d_3 se obține din formula $d(M, \Delta) = \frac{|ax_M + by_M + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$, unde $\Delta : ax + by + c = 0$. Pentru $\Delta = d_3$, obținem distanța cerută $\frac{|1 \cdot 1 + 1 \cdot 1 + 0|}{\sqrt{1^2 + 1^2}} = \sqrt{2}$. **(a)**

Altfel. După aflarea punctului de intersecție $M(1, 1)$, ca soluție a sistemului de ecuații ale dreptelor d_1 și d_2 , distanța cerută este cea dintre M și proiecția M' a lui M pe d_3 . Punctul M' se află la intersecția dintre d_3 și dreapta d_4 ce trece prin M și este perpendiculară pe d_3 . Panta lui $d_3 : y = (-1) \cdot x$ este $m_3 = -1$, deci panta dreptei d_4 este $m_4 = -\frac{1}{m_3} = -\frac{1}{-1} = 1$. Prin urmare avem $d_4 : y - y_M = m_4(x - x_M) \Leftrightarrow y - 1 = 1 \cdot (x - 1) \Leftrightarrow y = x$. Atunci punctul $M_4 = d_3 \cap d_4$ este dat de sistemul liniar $\begin{cases} y + x = 0 \\ y = x \end{cases} \Leftrightarrow x = y = 0$, deci M_4 are coordonatele $(0, 0)$. Distanța cerută este deci $d(M, d_3) = d(M, M_4) = \sqrt{(1 - 0)^2 + (1 - 0)^2} = \sqrt{2}$.

12. Fie vectorii \vec{u} și \vec{v} , unde $|\vec{u}| = 1$, $|\vec{v}| = 2$ și produsul scalar $\vec{u} \cdot \vec{v} = 0$. Atunci unghiul $\theta \in [0, \pi]$ format de cei doi vectori este: **(6 pct.)**

a) $\theta = \frac{\pi}{3}$; b) $\theta = \frac{\pi}{2}$; c) $\theta = 0$; d) $\theta = \frac{\pi}{6}$; e) $\theta = \frac{\pi}{4}$; f) $\theta = \pi$.

Soluție. Folosim relația $\vec{u} \cdot \vec{v} = |\vec{u}| \cdot |\vec{v}| \cdot \cos \theta$. Obținem $0 = 1 \cdot 2 \cdot \cos \theta$, deci $\cos \theta = 0$. Rezultă $\theta = \frac{\pi}{2} \in [0, \pi]$. **(b)**

13. În triunghiul ABC se dau: $AB = 6$, $AC = 6$ și $m(\widehat{BAC}) = 60^\circ$. Atunci BC este: **(6 pct.)**

a) 5; b) 4; c) 2; d) 6; e) 3; f) 10.

Soluție. Se aplică teorema cosinusului pentru latura BC . Avem $BC^2 = AB^2 + AC^2 - 2 \cdot AB \cdot AC \cdot \cos m(\widehat{BAC})$, deci $BC = \sqrt{6^2 + 6^2 - 2 \cdot 6 \cdot 6 \cdot \cos \frac{\pi}{3}} = \sqrt{72 - 72 \cdot \frac{1}{2}} = \sqrt{36} = 6$. **(d)**

Altfel. Se observă că triunghiul este isoscel cu un unghi de 60 de grade, deci echilateral. Prin urmare $BC = AB = AC = 6$.

14. Se dă triunghiul ABC , unde $AB = 5$, $AC = 5$, $BC = 5\sqrt{2}$. Atunci lungimea bisectoarei unghiului \hat{B} este: **(6 pct.)**

a) $\frac{5\sqrt{2}}{2}$; b) 5; c) $10(\sqrt{2} + 1)$; d) $\frac{10}{\sqrt{2} + \sqrt{2}}$; e) $10\sqrt{2}$; f) 10.

Soluție. Fie D piciorul perpendicularei unghiului \hat{B} , $D \in AC$ și notăm $BD = x$, $AD = y$. Din teorema bisectoarei și folosind proporții derivate, obținem

$$\frac{BA}{BC} = \frac{AD}{DC} \Leftrightarrow \frac{AB}{AB + BC} = \frac{AD}{AD + DC} \Leftrightarrow \frac{5}{5 + 5\sqrt{2}} = \frac{y}{5} \Leftrightarrow y = \frac{5}{\sqrt{2} + 1}$$

Observăm că triunghiul ABC satisface Teorema lui Pitagora (deoarece $AB^2 + AC^2 = BC^2$), deci triunghiul este dreptunghic cu $\hat{A} = 90^\circ$. Deci triunghiul ABD este dreptunghic în A și aplicând în acest triunghi Teorema lui Pitagora, aflăm ipotenuza BD (bisectoarea cerută):

$$x^2 = y^2 + AB^2 \Leftrightarrow x = \sqrt{\left(\frac{5}{\sqrt{2} + 1}\right)^2 + 5^2} = 5 \cdot \sqrt{\frac{1}{(\sqrt{2} + 1)^2} + 1} = \frac{5}{\sqrt{2} + 1} \cdot \sqrt{4 + 2\sqrt{2}} = \frac{5 \cdot 2}{\sqrt{2} + 1} \cdot \frac{\sqrt{\sqrt{2} + 1}}{\sqrt{\sqrt{2}}},$$

$$\text{deci } BD = x = \frac{10}{\sqrt{2+\sqrt{2}}} \quad \text{d)}$$

Altfel. Triunghiul ABC satisface Teorema lui Pitagora (deoarece $AB^2 + AC^2 = BC^2$), deci triunghiul este dreptunghic cu $\hat{A} = 90^\circ$. Dar $AB = AC$, deci triunghiul este dreptunghic isoscel, iar $\hat{B} = 45^\circ$. Prin urmare $\widehat{ABD} = (\frac{45}{2})^\circ$. Dar în triunghiul dreptunghic ABD are loc egalitatea $x \cos \widehat{ABD} = 5$, deci $x = \frac{5}{\cos(45/2)^\circ}$. Din formula de arc pe jumătate, rezultă

$$\cos\left(\frac{45}{2}\right)^\circ = \sqrt{\frac{1 + \cos 45^\circ}{2}} = \sqrt{\frac{1 + \frac{\sqrt{2}}{2}}{2}} = \frac{\sqrt{2 + \sqrt{2}}}{2},$$

$$\text{deci } x = \frac{5}{\frac{\sqrt{2+\sqrt{2}}}{2}} = \frac{10}{\sqrt{2+\sqrt{2}}}.$$

15. Determinați valoarea parametrului $m \in \mathbb{R}$ pentru care vectorii $\vec{u} = \vec{i} + 2\vec{j}$ și $\vec{v} = m\vec{i} - \vec{j}$ sunt perpendiculari: **(6 pct.)**

a) $m = \frac{3}{2}$; b) $m = 5$; c) $m = 2$; d) $m = 0$; e) $m = 3$; f) $m = -1$.

Soluție. Condiția din enunț revine la faptul că produsul scalar al celor doi vectori este nul. Folosind formula produsului scalar în raport cu baza ortonormată $\{\vec{i}, \vec{j}\}$, $\vec{u} \cdot \vec{v} = u_1v_1 + u_2v_2$, obținem $\vec{u} \cdot \vec{v} = 1 \cdot m + 2 \cdot (-1) = m - 2$. Anularea produsului scalar conduce la $m - 2 = 0 \Leftrightarrow m = 2$. ©